

Geest die vuur en liefde zijt... Pinksteren 2021

Dierbare broeders en zusters,

van de drie hoogtepunten van ons kerkelijk jaar die maar liefst twee dagen achter elkaar gevierd worden, is Pinksteren ongetwijfeld de meest abstracte en daardoor voor velen ook de meest raadselachtige. Aan Pinksteren hebben we veel minder concreet houvast dan aan Kerstmis en Pasen. Kerstmis is de geboorte van Jezus, en Pasen diens verrijzenis uit de dood – dát weten nog tamelijk veel mensen wel, als ze tenminste niet al te jong zijn. Maar als u willekeurig mensen op straat vraagt wat *Pinksteren* betekent, zullen de meesten in verlegenheid gebracht zijn.

Pinksteren spreekt weinig tot de verbeelding en heeft strikt genomen ook geen seculier, commercieel uit te buiten equivalent zoals Kerstmis met zijn cadeautjes uitdelende Kerstman, het copieuze Kerstdiner en de flonkerende Kerstboom. En Pasen met zijn *Paasbrunch*, chocolade Paashazen en Paaseitjes. Meifeesten met jongelui die dansen om een meiboom, zoals we die rond Pinksteren nog zien bij onze oosterburen, spelen in ons land nauwelijks een rol. Daardoor is Pinksteren in deze geseclariseerde tijd, afgezien van die extra vrije dag waarop iedereen erop uit trekt, in zijn betekenis vrijwel volledig 'vergeestelijkt'. En daarmee bedoel ik: teruggebracht tot de viering door ons, gelovige mensen.

Want *wij* zien wel degelijk een continue lijn tussen de drie hoogfeesten aan het begin van ons kerkelijk jaar, waarna de lange 'grote groene tijd' tot de Advent begint. Voor ons is Pinksteren onlosmakelijk verbonden met Kerstmis en Pasen, met het verhaal van Gods Zoon op aarde. Met Pinksteren begint diens inspirerende *vóórt bestaan* onder ons ná zijn Hemelvaart, 40 dagen na Pasen. Pinksteren vertelt ons hoe Hij Zijn leerlingen, nadat die vervolgens 10 dagen als bange vogeltjes verweesd bij elkaar hadden gezeten, in vuur en vlam zette met **Gods Geest die immers 'vuur en liefde' is**. En hen erop uit stuurde en aanvuurde om zijn blijde boodschap van *caritas en amor*, van medemenselijkheid, zorgzaamheid en liefde als een lopend vuur te verspreiden. Pinksteren rondt dat levensverhaal af en geeft het tegelijk continuïteit, zet het voort. Het is ook het begin van de Christengemeenschap, het begin van de Kerk en van haar missie, van haar zending. Vincent de Paul heeft dat zo mooi beschreven in zijn woorden *caritas en missie, zorgzaamheid voor elkaar niet voor onderling maar om uit de dragen in de wereld als haar missie, als haar zending*

50 dagen na Pasen dus, net als het Joodse wekenfeest – 7 weken na Pésach – dat eraan ten grondslag ligt. En zo heet ons feest dan ook: Pinksteren betekent 'vijftigste', en die naam ontstond via het Griekse

pentèkostè, het middeleeuws-Latijnse *cinqua-gesima* en het middelnederlandse *Sinxen*, dat al aardig op Pinksteren lijkt. Op afbeeldingen van het Pinkstergebeuren zien we de Heilige Geest gesymboliseerd door een witte duif, die met het licht dat hij uitstraalt vlammetjes ontsteekt boven de hoofden van Maria en Jezus' leerlingen: de '**Geest die vuur en liefde is**'.

Concrete symbolen zou je denken, maar de commercie kan daar kennelijk toch niets mee; want zoals ik al aangaf: er ligt met Pinksteren niks speciaals te koop in de winkel. Dit Hoogfeest zullen wij zélf moeten invullen. Of om het in Pinkstertermen te formuleren: dit Hoogfeest doet een beroep op de scheppende geest van de mens.

Is dat erg? Nee, zou ik denken, in tegendeel. Bij zo'n feest zonder de ballast van commerciële rimram kunnen we ons immers veel beter concentreren op waar het eigenlijk om gaat?! Aan het begin van de viering noemde ik het Pinksterfeest 'abstract'. Het is aan ons om het concreet te maken. Hoe kunnen we dat doen?

Er wordt wel gezegd: Pinksteren is de opheffing van de Babylonische spraakverwarring waarover we in Genesis 11 lezen. God strafte toen met een grote spraakverwarring de mensen die met een toren hoogmoedig tot de hemel aan wilden reiken. Met Pinksteren maakt God juist de omgekeerde geste: hij zendt Zijn Geest aan de onzekere, bange leerlingen hij een feest van 'elkaar verstaan' ontketent, een feest van 'elkaar begrijpen'. Als we dat opvatten in de meest ruime betekenis, dan wordt Pinksteren een heel concrete opdracht aan ons, namelijk niet alleen een oproep om elkaars taal te spreken, maar ook om oog te hebben voor elkaars cultuur, voor elkaars eigenheid, en vooral: voor elkaars noden.

Pinksteren nodigt ons uit om de genadegaven van de Gods Geest uit te delen waarover de evangelielezing van vandaag spreekt, en die ook wel 'charisma's' genoemd worden. Met andere woorden: Pinksteren nodigt ons uit 'charismatisch' te zijn, dat betekent: medemenselijk en dienstbaar, geduldig en trouw, vriendelijk en vredig, zacht en ingetogen, lief en goed voor elkaar. Maakt zacht wat is verhard leidt het verkilde hart koester hen die de weg kwijt zijn. Dan blijft Pinksteren niet abstract, maar ervaren wij waarlijk de '**Geest die vuur en liefde is**', de Geest van *caritas et amor* en missie. die ons Gods aanwezigheid in ons leven doet ervaren. Dan spreken wij de universele taal van Pinksteren die iedereen verstaat in alle landen die de Heer ons geeft, dat land is het land van de taal der liefde. Mag ik u uitnodigen om elkaar een Zalig Pinksteren te wensen. Ik wens u een zalig Pinksteren! Amen.